

Strona główna>Wszczęcie postępowania sądowego>Gdzie i jak>Jak wnieść sprawę do sądu? Jak wnieść sprawę do sądu?

Węgry

1 Czy muszę skierować sprawę do sądu czy istnieje alternatywne rozwiązanie?

Roszczenia dotyczące zaległych płatności można egzekwować również w drodze nakazu zapłaty, natomiast w przypadku pewnych roszczeń określonych przepisami prawa postępowanie to jest obligatoryjne. Tego rodzaju postępowanie pozasądowe wchodzi w zakres kompetencji notariuszy. Zob. sekcja [Postępowanie w sprawie nakazu zapłaty](#).

Na Węgrzech dostępne są alternatywne metody rozwiązywania sporów. Zob. sekcja [Alternatywne metody rozwiązywania sporów](#).

2 Czy istnieje termin, w czasie którego należy wnieść sprawę do sądu?

To, czy istnieje termin, w którym należy wnieść sprawę do sądu, oraz rodzaj takiego terminu zależy od konkretnej sprawy. Na przykład w przypadku roszczeń majątkowych nie określono terminu wniesienia sprawy do sądu, a roszczenia te nie ulegają przedawnieniu. Z kolei w przypadku roszczeń pozaumownych nie określono terminu złożenia pozwu w sądzie, ale podlegają one ogólnemu terminowi przedawnienia (5 lat), który sąd uwzględni w postępowaniu, jeżeli powoła się na niego druga strona. W przypadku innych roszczeń terminy wniesienia sprawy do sądu określono przepisami prawa. Zaleca się zatem wyjaśnienie kwestii terminów z adwokatem, doradcą prawnym lub Biurem Porad Prawnych dla Obywateli.

3 Czy powinienem skierować sprawę do sądu w danym państwie członkowskim?

Kwestie dotyczące jurysdykcji, czyli wskazania państwa członkowskiego, którego sądy są właściwe w różnych rodzajach spraw o wymiarze transgranicznym, określono w przepisach prawa Unii Europejskiej, właściwych konwencjach międzynarodowych i przepisach węgierskiego prawa prywatnego międzynarodowego.

Właściwe przepisy unijne, które obowiązują co do zasady w sprawach cywilnych i handlowych, obejmują [rozporządzenie \(UE\) nr 1215/2012 i nową konwencję lugańską](#) (opublikowaną decyzją 2009/430/WE), [rozporządzenie \(WE\) nr 2201/2003](#) dotyczące spraw małżeńskich oraz odpowiedzialności rodzicielskiej oraz [rozporządzenie \(WE\) nr 4/2009](#) w zakresie zobowiązań alimentacyjnych.

W przypadkach, w których nie mają zastosowania przepisy UE ani konwencje dwu- lub wielostronne, których Węgry są stroną, jurysdykcję ustala się na podstawie przepisów [ustawy nr XXVIII z 2017 r. Prawo prywatne międzynarodowe](#).

4 Jeżeli tak, do którego sądu w tym państwie członkowskim należy się zwrócić, biorąc pod uwagę moje miejsce zamieszkania i miejsce zamieszkania drugiej strony lub inne aspekty mojej sprawy?

Zob. sekcja [Jurysdykcja – Węgry](#).

5 Do którego sądu w danym państwie członkowskim powinienem się zwrócić, uwzględniając charakter sprawy i wartość przedmiotu sporu?

Zob. sekcja [Jurysdykcja – Węgry](#).

6 Czy mogę wytoczyć powództwo osobiście czy też muszę to zrobić przez zastępcę procesowego, na przykład adwokata?

Udział w postępowaniu sądowym, osobiście lub przez pełnomocnika, może wziąć każda osoba, która:

- zgodnie z przepisami prawa cywilnego posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- jest częściowo ubezwłasnowolnioną osobą dorosłą, której zdolność do czynności prawnych zgodnie z przepisami prawa cywilnego nie jest jednak ograniczona w odniesieniu do przedmiotu sprawy oraz czynności procesowych w sprawie lub
- zgodnie z przepisami prawa cywilnego posiada zdolność do wydawania ważnych wskazówek dotyczących przedmiotu sprawy.

Pełnomocnik procesowy działa w imieniu strony w przypadku, gdy:

- strona nie posiada zdolności procesowej w danej sprawie;
- wyznaczono pełnomocnika procesowego do reprezentowania strony – bez uszczerbku dla jej zdolności procesowej – chyba że strona działa osobiście lub przez pełnomocnika lub
- strona nie jest osobą fizyczną.

W postępowaniu sądowym istnieje przymus adwokacki zgodnie z [ustawą nr CXXX z 2016 r. Kodeks postępowania cywilnego](#) („KPC”). W KPC wyłączono sprawy należące w pierwszej instancji do właściwości sądów rejonowych oraz postępowania sądowe z zakresu prawa pracy należące do właściwości sądów administracyjnych i pracy z zakresu stosowania podstawowej zasady przewidującej istnienie przymusu adwokackiego; w takich sprawach nie istnieje przymus adwokacki, chyba że przepisy stanowią inaczej.

W KPC określa się także, kto może występować w roli pełnomocnika procesowego. Pełnomocnikami procesowymi stron są zwykle adwokaci i kancelarie prawne. W sprawach, w których istnieje przymus adwokacki, osoba, która złożyła egzamin adwokacki, może występować we własnej sprawie bez zastępstwa procesowego, chyba że przepisy stanowią inaczej.

W postępowaniach, w których nie istnieje przymus adwokacki, pismo procesowe wszczynające postępowanie może złożyć pełnomocnik (na przykład adwokat) wyznaczony przez stronę lub jej przedstawiciela ustawowego. Zasady dotyczące tego, kto może zostać pełnomocnikiem, a kto nie, określono w KPC.

7 Aby wszczęć postępowanie, do kogo powinienem skierować powództwo: do biura podawczego, do kancelarii sądu czy do innego organu administracji?

Pozew należy złożyć bezpośrednio we właściwym sądzie, który posiada jurysdykcję i jest właściwy w danej sprawie. KPC dopuszcza, aby strona występująca bez pełnomocnika procesowego w sprawie przed sądem rejonowym lub w postępowaniu sądowym z zakresu prawa pracy przed sądem administracyjnym i pracy zgłosiła powództwo ustnie do protokołu w wyznaczonych godzinach urzędowania oraz aby jego treść utrwalono na odpowiednim formularzu w sądzie właściwym dla jej miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca pracy bądź w sądzie właściwym do rozpoznania danej sprawy.

8 W jakim języku należy złożyć pozew? Czy można to zrobić ustnie czy też wyłącznie na piśmie? Czy można przesłać pozew faksem lub pocztą elektroniczną?

Językiem postępowania sądowego jest język węgierski. Pisma procesowe wnoszą się do sądu w języku węgierskim, podobnie jak pisma sądowe i orzeczenia sądu, które doręcza się również w języku węgierskim, chyba że przepisy, wiążący akt prawny Unii Europejskiej lub konwencja międzynarodowa stanowią inaczej. Każda osoba ma prawo posługiwać się swoim językiem ojczystym w postępowaniu sądowym, a także swoim językiem regionalnym lub językiem mniejszości, jeżeli taką możliwość przewidziano w konwencjach międzynarodowych.

Podpisując Europejską kartę języków regionalnych lub mniejszościowych, Węgry przyjęły na siebie obowiązek respektowania języka chorwackiego, niemieckiego, rumuńskiego, serbskiego, słowackiego, słoweńskiego, romskiego i beas: strona występująca przed sądem osobiście może używać swojego języka regionalnego lub języka mniejszości, bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów, dokumenty i dowody można składać w języku regionalnym lub języku mniejszości, w razie konieczności z pomocą tłumaczy ustnych i w postaci przekładów pisemnych.

Sąd powołuje tłumacza ustnego, tłumacza języka migowego lub tłumacza pisemnego, jeżeli jest to niezbędne do poszanowania prawa strony do posługiwania się danym językiem lub jest niezbędne z innych względów wynikających z przepisu KPC dotyczącego posługiwania się językiem. Pozew należy wnieść na piśmie do sądu, przed którym toczyć się będzie postępowanie. W przypadku gdy komunikacja drogą elektroniczną jest obowiązkowa lub gdy została wybrana, pozew należy wnieść drogą elektroniczną w sposób określony w przepisach. Jeżeli komunikacja odbywa się w formie papierowej, pozew należy przesłać pocztą lub złożyć go osobiście (w sekretariacie sądu w godzinach jego urzędowania lub w dowolnym momencie w godzinach pracy sądu, składając go w skrzynce podawczej ustawionej przy wejściu do sądu), natomiast strona występująca bez pełnomocnika procesowego w sprawie przed sądem rejonowym lub w postępowaniu sądowym z zakresu prawa pracy przed sądem administracyjnym i pracy może zgłosić powództwo ustnie do protokołu w wyznaczonych godzinach urzędowania, a jego treść może zostać utrwalona na standardowym formularzu w sądzie właściwym dla jej miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca pracy bądź w sądzie właściwym do rozpoznania danej sprawy. Nie ma możliwości złożenia pozwu faksem.

Informacje dotyczące możliwości elektronicznego składania pozwów można znaleźć w sekcji [Automatyczne przetwarzanie](#).

9 Czy istnieją specjalne formularze służące do wnoszenia pozwu, a jeżeli nie, to w jaki sposób należy przedstawić sprawę? Czy są jakieś elementy, które należy uwzględnić?

Wszczęcia postępowania dokonuje się przez wniesienie pozwu, tj. pisma zawierającego roszczenie. Wymogi formalne pozwu oraz wymogi dotyczące dokumentów, które należy do niego załączyć, szczegółowo określono w KPC.

Strona występująca bez pełnomocnika procesowego w sprawie przed sądem rejonowym lub w postępowaniu sądowym z zakresu prawa pracy przed sądem administracyjnym i pracy musi wnieść pozew na przewidzianym w tym celu formularzu. Jest to znaczne ułatwienie dla strony występującej bez pełnomocnika procesowego, ponieważ formularz zawiera miejsce na obowiązkowe informacje, które należy zawrzeć w pozwie, oraz odniesienie do dokumentów, które należy do niego załączyć. Formularze te publikuje się na [głównej stronie internetowej sądów](#).

Jeżeli komunikacja odbywa się w formie papierowej, należy złożyć po jednym egzemplarzu pozwu oraz jego załączników dla każdej ze stron uczestniczących w postępowaniu plus jeden dodatkowy egzemplarz. Jeżeli kilka stron ma wspólnego pełnomocnika procesowego, otrzymają one jeden wspólny egzemplarz.

Informacje dotyczące możliwości elektronicznego składania pozwów można znaleźć w sekcji [Automatyczne przetwarzanie](#).

10 Czy należy uiścić opłaty na rzecz sądu? Jeżeli tak, to w jakim terminie? Czy muszę uregulować honorarium adwokata już w momencie wnoszenia pozwu?

W postępowaniu cywilnym istnieje obowiązek uiszczania opłat sądowych. Kwoty opłat sądowych należnych w przypadku poszczególnych postępowań określono w [ustawie nr XCIII z 1990 r. o opłatach](#). Strona wytaczająca powództwo musi uiścić opłaty w chwili wniesienia pozwu, chyba że postanowienie w sprawie kosztów procesowych ma zostać wydane w późniejszym terminie. W tym drugim przypadku opłaty uiszcza osoba, która zostanie nimi obciążona przez sąd.

Sąd, przed który wytoczono powództwo cywilne, zwraca pozew, nie wzywając przy tym do przedstawienia dodatkowych informacji, jeżeli powód nie uiścił opłaty sądowej proporcjonalnej do wskazanej w pozwie wartości przedmiotu sporu lub określonej przepisami opłaty ryczałtowej i nie złożył wniosku o pomoc prawną ani nie powołał się na żadną wynikającą z przepisów pomoc prawną.

Stronie można przyznać pomoc prawną, aby ułatwić jej wykonywanie przysługujących jej praw podczas procesu.

Jeżeli przepisy nie stanowią inaczej, strona ma prawo do indywidualnej pomocy prawnej (*személyes költségmentesség*) oraz indywidualnego zwolnienia z obowiązku uiszczania kosztów sądowych z góry (*személyes költségfeljegyzési jog*) na wniosek poparty informacjami o jej dochodach i sytuacji finansowej, natomiast indywidualnych zwolnień od kosztów sądowych (*személyes illetékmentesség*) konkretnym podmiotom przewidzianym w ustawie udziela się z urzędu. Stronie przyznaje się pomoc prawną w danej sprawie (*tárgyi költségmentesség*) w oparciu o przedmiot sprawy, a zmniejszenie wysokości opłat (*mérsékelt illeték*) przyznaje się z urzędu, jeżeli w sprawie wystąpiły określone zdarzenia.

Zwolnienie od kosztów sądowych polega na zwolnieniu osoby zobowiązanej do uiszczenia kosztów sądowych z obowiązku ich uiszczenia albo ma zastosowanie do konkretnych czynności podlegających opłacie. W przypadku zwolnienia od kosztów sądowych strona zostaje zwolniona z obowiązku uiszczenia kosztów z góry oraz – o ile przepisy nie stanowią inaczej – z uiszczenia zaległych kosztów. Zwolnienie od kosztów sądowych nie oznacza zwolnienia strony z obowiązku uiszczenia zaległych kosztów należnych w związku z postępowaniem egzekucyjnym. W ustawie o opłatach określa się podmioty prawne, którym można przyznać indywidualne zwolnienie od kosztów sądowych (*személyes illetékmentesség*). Wśród nich znajdują się państwo węgierskie, gminy, jednostki budżetowe i kościoły.

Jeżeli zwolnienie zostaje przyznane w związku z przedmiotem sprawy, obydwie strony są zwolnione z opłat, niezależnie od ich dochodu i sytuacji finansowej. Zwolnienie w związku z przedmiotem sprawy przyznaje się na przykład w przypadku zażalenia na postanowienie w sprawie przyznania pomocy prawnej, powództw wzajemnych wytaczanych w postępowaniu rozwodowym oraz wniosków o sprostowanie, skorygowanie lub uzupełnienie orzeczenia.

Niezależnie od dochodu lub sytuacji finansowej strony zwalnia się z obowiązku uiszczenia kosztów z góry w związku z przedmiotem sprawy (*tárgyi illetékfeljegyzési jog*) na przykład w przypadku postępowania w zakresie cywilnoprawnej ochrony osób lub roszczeń zgłoszonych w celu uzyskania odszkodowania za szkody spowodowane w trakcie wykonywania władzy publicznej. Osoba, której udzielono takiego zwolnienia z uiszczenia kosztów sądowych z góry w związku z przedmiotem sprawy, nie musi uiszczać takich kosztów z góry. W tym przypadku opłaty są uiszczane po zakończeniu postępowania przez stronę, której sąd nakaże wniesienie opłat.

Strona jest zwolniona z uiszczenia części kosztów, jeżeli przyznano jej zmniejszenie wysokości kosztów. Zmniejszenie wysokości kosztów jest formą pomocy prawnej, która znacząco różni się od pozostałych form, ponieważ przyznaje się ją w przypadku, gdy w toku postępowania miały miejsce określone zdarzenia, bez konieczności złożenia wniosku i bez względu na sytuację osobistą strony lub przedmiot sprawy.

Uprawnienie polegające na braku obowiązku uiszczenia kosztów z góry może zostać przyznane zarówno w ramach pomocy prawnej, jak i zwolnienia z obowiązku uiszczenia kosztów z góry. Pomoc prawna może również zostać przyznana konkretnym osobom lub w związku z przedmiotem sprawy. Rodzaje spraw, w których można przyznać pomoc prawną w związku z przedmiotem sprawy, oraz kryteria przyznawania indywidualnej pomocy prawnej określono w przepisach prawa. Przykładem sprawy, w której można zwolnić od kosztów w związku z przedmiotem sprawy, jest postępowanie o ustanowienie opieki. Zwolnienie z obowiązku uiszczenia kosztów z góry może również zostać przyznane konkretnym osobom lub w związku z przedmiotem sprawy. Strony zostają zwolnione z obowiązku uiszczenia kosztów z góry w danej sprawie, na przykład w postępowaniu o ustalenie pochodzenia dziecka lub w postępowaniu o uregulowanie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej.

Zgodnie z [ustawą o adwokaturze](#) wyznaczenie adwokata (*ügyvéd*) i udzielenie mu pełnomocnictwa do reprezentowania w sprawie jest przedmiotem umowy zawartej przez strony w oparciu o zasadę swobody umów, chyba że przepisy ustawy o adwokaturze lub kodeks cywilny stanowią inaczej. W związku z tym strony mogą swobodnie negocjować honorarium adwokata w granicach wyznaczonych w ustawie o adwokaturze. Pomoc prawna obejmuje zwolnienie z obowiązku uiszczenia honorarium adwokata lub jego uiszczenia z góry. Ustanowienie adwokata z urzędu zatwierdza służba pomocy prawnej.

11 Czy można zwrócić się o pomoc prawną?

Stronie można przyznać indywidualną pomoc prawną lub pomoc prawną w danej sprawie, aby ułatwić jej wykonywanie przysługujących jej praw podczas procesu. Osoba fizyczna ma prawo do indywidualnej pomocy prawnej na wniosek poparty informacjami o jej dochodach i sytuacji finansowej oraz do pomocy prawnej w danej sprawie przyznawanej z urzędu w związku z przedmiotem postępowania. Jeżeli stronie przyznano pomoc prawną, jest ona zwolniona z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych z góry oraz wniesienia zaliczki na poczet jakichkolwiek kosztów powstałych w toku postępowania i uiszczenia jakichkolwiek zaległych kosztów, chyba że przepisy stanowią inaczej, a także z obowiązku pokrycia jakichkolwiek kosztów poniesionych przez Skarb Państwa oraz zabezpieczenia kosztów postępowania.

Kryteria dotyczące dochodu i sytuacji finansowej, które strona musi spełnić w celu uzyskania indywidualnej pomocy prawnej, są określone przepisami prawa, podobnie jak przypadki, w których pomoc prawną można przyznać w związku z przedmiotem sprawy.

Obywatele Unii Europejskiej i obywatele państw trzecich legalnie zamieszkujący na terytorium państwa członkowskiego mogą uzyskać indywidualną pomoc prawną i indywidualne zwolnienie z obowiązku uiszczenia kosztów z góry na warunkach mających zastosowanie do obywateli węgierskich, natomiast inni cudzoziemcy mogą uzyskać powyższe uprawnienia na mocy umów międzynarodowych.

Pomoc prawna obejmuje koszty podróży w celu stawienia się na rozprawie w przypadku obywateli Unii Europejskiej i obywateli państw trzecich legalnie zamieszkujących na terytorium państwa członkowskiego, jeżeli stawienie się strony na rozprawie jest obowiązkowe na mocy przepisów.

Jeżeli przepisy państwa trzeciego zapewniają stronie węgierskiej większe korzyści w postępowaniu przed sądem zagranicznym niż zwolnienie z obowiązku uiszczenia kosztów z góry w danej sprawie, takie korzystniejsze przepisy należy zastosować podczas rozprawy do strony będącej obywatelem państwa trzeciego uczestniczącej w postępowaniu przed sądem węgierskim.

Zob. także sekcja [Pomoc prawna](#).

12 Od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone? Czy można otrzymać od organów potwierdzenie, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób?

Co do zasady powództwo uznaje się za oficjalnie wytoczone w momencie doręczenia pozwu do sądu i zarejestrowania go przez urzędnika sądowego.

W przypadku komunikacji drogą elektroniczną co do zasady powództwo należy uznać za wytoczone w momencie wysłania potwierdzenia odbioru przez system informatyczny.

Kwestia dotycząca tego, od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone, ma szczególne znaczenie w sprawach, w których obowiązuje termin wniesienia powództwa. Terminy takie różnią się zarówno pod względem długości, jak i warunków, na podstawie których pozwy uznaje się za złożone w terminie.

Jeżeli chodzi o terminy procesowe, KPC stanowi, że skutki niedotrzymania terminu nie mają zastosowania, jeżeli pozew został wysłany do sądu listem poleconym najpóźniej ostatniego dnia terminu. Jeżeli komunikacja w toku postępowania odbywa się drogą elektroniczną, skutki niedotrzymania terminu – oznaczonego w dniach, dniach roboczych, miesiącach lub latach – nie mają zastosowania, jeżeli pozew wysłano do sądu drogą elektroniczną zgodnie z wymogami informatycznymi najpóźniej ostatniego dnia terminu. Zasada ta nie ma jednak zastosowania do obliczania ustawowego terminu złożenia pozwu, chyba że ustawa stanowi inaczej. Pozew uznaje się za złożony w terminie, jeżeli zostanie dostarczony do sądu najpóźniej w ostatnim dniu terminu złożenia pozwu.

Sąd odrzuca pozew wniesiony po terminie. Sąd doręcza powodowi postanowienie o odrzuceniu pozwu i zawiadamia pozwanego o przyjętym środku.

Powodowi przysługuje zażalenie na wspomniane postanowienie.

Zaleca się zatem skonsultowanie się z doradcą prawnym, adwokatem lub Biurem Porad Prawnych dla Obywateli w celu wyjaśnienia, od którego momentu pozew uznaje się oficjalnie za wniesiony w terminie.

Jeżeli strona występująca bez pełnomocnika procesowego w sprawie przed sądem rejonowym lub w postępowaniu sądowym z zakresu prawa pracy przed sądem administracyjnym i pracy może zgłosić powództwo ustnie do protokołu w wyznaczonych godzinach urzędowania w sądzie właściwym dla jej miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca pracy bądź w sądzie właściwym do rozpoznania danej sprawy, wówczas przedstawiciel sądu udziela stronie odpowiednich wskazówek i wzywa stronę do niezwłocznego uzupełnienia wszelkich braków. W innym przypadku sąd nie informuje stron o samym fakcie rozpoczęcia postępowania. Po otrzymaniu pozwu sąd bada, czy pozew zawiera wszystkie elementy wymagane prawem.

Jeżeli pozew spełnia niezbędne wymogi i można na jego podstawie wszcząć postępowanie, sąd doręcza pozew pozwanemu i jednocześnie wzywa go do wytoczenia powództwa wzajemnego w terminie czterdziestu pięciu dni od dnia otrzymania pozwu. Pozwany wchodzi w spór poprzez wytoczenie powództwa wzajemnego.

Sąd wszczynając postępowanie po otrzymaniu pozwu wzajemnego w sposób określony w KPC, w zależności od okoliczności sprawy, a następnie zamyka etap wstępny i wyznacza termin rozprawy co do istoty sprawy.

Informacje dotyczące możliwości wnoszenia pozwów drogą elektroniczną i otrzymywania odpowiednich potwierdzeń można znaleźć również w sekcji [Automatyczne przetwarzanie](#).

13 Czy można uzyskać dokładne informacje na temat terminów dalszych etapów postępowania (takich jak termin stawienia się w sądzie)?

Po wytoczeniu powództwa przez powoda sąd podejmuje czynności opisane w pkt 12. W zależności od okoliczności sprawy strona może otrzymać dodatkowe informacje przy wnoszeniu kolejnych pism procesowych, jeżeli sąd wezwie do ich wniesienia, lub na posiedzeniu przygotowawczym oraz na rozprawie co do istoty sprawy – w zależności od specyfiki postępowania.

Ostatnia aktualizacja: 15/01/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.